

LUX AETERNAM

ALLERZIELEN

UUR VAN GEDENKEN & TROOST

Amersfoortse Zwaan

29 oktober 2022

Een dag om te gedenken

Natuurlijk denk je op allerlei momenten aan de mensen die je mist. Herinneringen met een glimlach, met weemoed of heftig verdriet. Maar het leven gaat door, en niet altijd gun je jezelf de tijd om rustig je gedachten te laten gaan.

De kerk heeft rond het jaar 1000 de eerste dagen van november aangewezen als gedenkdagen. Zulke vaste dagen helpen je om wèl de tijd te nemen, om bewust even stil te staan bij de doden die we missen en bij ons eigen leven, omdat we ook door hen zijn geworden wie we zijn. Daarom kan gedenken tot zegen worden, kan ook verdriet ons goed doen, omdat we onze levensweg in dankbaarheid en met hernieuwde kracht en toewijding vervolgen.

U wordt straks uitgenodigd om een kaars aan te steken voor de mensen die u in stilte wilt gedenken. Als u de namen van mensen die u wilt gedenken hardop wilt laten noemen, schrijf ze dan op een briefje en leg dat in de schaal. Door het noemen van de namen van de mensen die we in ons hart meedragen weten we ons verbonden met wie ons voorgingen. Zij leerden ons geloof, hoop en liefde.

Bij het aansteken van de kaarsen klinkt muziek van Ravel op een traditionele tekst: Kaddisj. Het Kaddisj neemt in het Jodendom een grote plaats in bij de dagelijkse gebeden. Bovendien is het de religieuze plicht van een Joodse zoon om Kaddisj voor zijn ouders te zeggen gedurende 11 maanden na hun overlijden, en op de jaartijddag. Het gebed gebruikt tien verschillende werkwoorden om God te prijzen. Het getal tien staat symbool voor de tien geboden, maar ook voor de tien scheppingswoorden: de tien maal dat God sprak volgens Genesis 1.

muziek: Cees-Willem van Vliet (orgel en piano)
Iris Bouman (sopraan), Gadze Heeres (cello)
teksten: Diederiek van Loo
kunst: Nico van Vliet, zonder titel, 2019

Het luiden van de klok

orgel: 'Herr Jesu Christ, dich zu uns wend' – J.S. Bach (BWV 709)

Gedicht

*Op het einde van mijn dagen
als de koud komt binnendringen
en mijn leden stijf zal maken
losgesneden en verlaten
van de lijfelijke dingen
die troost en tranen waren –
op die dag de dag der dagen
stopt het oeverloze varen
staken de herinneringen –
maar mijn ik wil ik bewaren*

*dan begint het lichte zingen
dan begint het licht te zingen -*

(Peter van der Linden 1941-1994)

'Lux aeterna' (2018) – Louis Sauter

Lux aeterna luceat eis
Cum sanctis tuis in aeternum
Quia pius es.

Requiem aeternam dona eis Domine,
Et lux perpetua luceat eis.

Het begin van het licht – Genesis, hoofdstuk 1

In den beginne schiep God de hemel en de aarde.
De aarde nu was wirwar en wanorde, duisternis over de baaierd,
en Gods geest zwevend over de wateren.
God zei: 'Er zij licht!'. En er was licht.
God zag het licht, het was goed.
God maakte scheiding tussen het licht van de duisternis.

God riep tot het licht: dag! en tot de duisternis riep Hij: nacht!

Het werd avond en het werd morgen, een dag.

God zei: 'Laat er een gewelf zijn temidden van de wateren dat scheiding maakt tussen wateren en wateren'.

God maakte het gewelf

en maakte scheiding tussen de wateren onder het gewelf en de wateren boven het gewelf.

En het was zo.

God riep tot het geweld: hemel!

Het werd avond en het werd morgen, een tweede dag.

God zei: 'Laten de wateren onder de hemel zich verzamelen op één plaats, opdat het droge zich laat zien.'

En het was zo.

God riep tot het droge: aarde!

En tot het verzamelde water riep Hij: zee!

God zag dat het goed was.

God zei: 'Laat de aarde groen doen groeien, gewas dat zaad geeft, vruchtbomen die naar hun aard vrucht zetten waarin hun zaad is op de aarde.'

En het was zo.

De aarde bracht groen voort: gewas dat zaad geeft, naar zijn aard, bomen die vrucht zetten waarin hun zaad is, naar hun aard.

God zag dat het goed was.

Het werd avond en het werd morgen, een derde dag.

God zei: 'Laten er lichten zijn aan het hemelgewelf om scheiding te maken tussen de dag en de nacht.

Zij zullen zijn tot tekenen voor feesttijden, dagen en jaren.

En zij zullen zijn tot lichten aan het hemelgewelf, om licht te geven op de aarde.'

En het was zo.

God maakte de twee grote lichten,

het grote licht tot heerschappij over de dag,

en het kleine licht tot heerschappij over de nacht, en de sterren.

God stelde ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, om te heersen over de dag en over de nacht en scheiding te maken tussen het licht en de duisternis.

God zag dat het goed was.

Het werd avond, het werd morgen, een vierde dag.

Overweging

Lux Perpetua – Serban Nichifor (b. 1954)

**Het noemen van de namen van wie ons zijn voorgegaan naar het licht
Uitnodiging aan iedereen om een kaars aan te steken**

Kaddish – Maurice Ravel (1875-1937)

Yithgaddal weyithkaddash scheméh rabba be'olmâ
Diverâ 'khire' outhé veyamli'kh mal'khouté behayyé'khön,
ouvezome'khôu ouve'hayyé de'khol beth yisraël
ba'agalâ ouvizman qariw
We imrou: Amen.

Yithbara'kh weyischtaba'h weyithpaêr weyithromam
weyithnassé weyithhaddar weyith'allé weyithhallal
scheméh dequoudschâ beri'kh hou, l'êla ule'êla
min kol bir'khatha weschiratha touschbehatha
wene'hamathâ daamirân ah! Be'olma ah!
We imrou: Amen.

*Moge zijn grote naam verheven en geheiligd worden
in de wereld die hij geschapen heeft naar zijn wil.
Moge zijn koninkrijk erkend worden in uw leven en in uw dagen
en in het leven van het gehele huis van Israël,
weldra en spoedig. Zegt nu: Amen*

*Moge zijn grote naam gezegend zijn nu en voor altijd.
Gezegend, geprezen, gevierd, en hoog en hoger steeds verheven
Verheerlijkt, gehuldigd en bejubeld worde de naam van de Heilige,
gezegend zij Hij hoog boven iedere zegening,
elk lied, lof en troost die op de wereld gezegd wordt.
Zegt nu: Amen*

*Moge er veel vrede uit de hemel komen en leven!
Over ons en over heel Israël. Zegt nu: Amen*

1 Korintiërs 13

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen –
had ik de liefde niet,
ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal.
Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen,
al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen –
had ik de liefde niet, ik zou niets zijn.

Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven,
al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn –
had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

De liefde is geduldig en vol goedheid.
De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid.
Ze is niet grof en niet zelfzuchtig,
ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan,
ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid.
Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

Profetieën zullen verdwijnen,
klanktaal zal verstommen,
kennis verloren gaan –
want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt.
Wanneer het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen.
Toen ik nog een kind was
sprak ik als een kind,
dacht ik als een kind,
redeneerde ik als een kind.
Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten.
Nu kijken we nog in een wazige spiegel,
maar straks staan we oog in oog.
Nu is mijn kennen nog beperkt,
maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben.
Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie,
maar de grootste daarvan is de liefde.

Pie Jesu – Maurice Duruflé (1902-1986)   Uit: Requiem, op. 9

Pie Jesu, Domine, dona eis requiem.
Pie Jesu, Domine, dona eis requiem sempiternam.
(Heilige Heer Jezus, geef hen rust, eeuwige rust)

Afsluiting

Gedicht   Het gericht

Ik zag een troon
En die daarop gezeten was,
Zo wit en groot
Dat er geen plaats meer voor de hemel was.
De sterren waren overschenen
Door zijn aangezicht.
De aarde was verdwenen
In zijn licht.

En uit de dood
Kwamen de doden opgestaan,
En voor de troon
Zag ik de grote en de kleinen staan.
Het donker waar zij in verzonken
Gaf hen allen weer,
De diepte die zij dronken
Was niet meer.

En in 't gericht
Zag ik de boeken opengaan
En kwam aan 't licht
Alles wat door de doden was gedaan.
Maar ook het naamboek van het leven
Was daar en ik zag
Hoe wat Hij had geschreven
Openlag

Toen zeide Hij

Die op de troon gezeten was:
'Het is voorbij',
En 'k zag dat er opnieuw een wereld was,
En 'k zag dat wat daar was geleden,
Wat daar was geschreid,
Bevrijd was in een vrede
Voor altijd.

(Muus Jacobse 1909-1972)

'Mit Fried und Freud fahr ich dahin' – JSB (BWV 616)

De lofzang van Simeon – tekst Maarten Luther, vertaling Sytze de Vries

Zo God wil ga ik vredig heen, vol van vreugde,
omdat Hij zelf mij heeft getroost en verheugde.
Want God heeft mij toegezegd: mijn sterven wordt als slapen.

Dit is wat Christus voor mij doet als mijn Redder,
die Gij mij zelf hebt laten zien als mijn herder,
zodat Hij mij alles is in leven en in sterven.

Wie nog wat wil blijven en een kop koffie of thee drinken is van harte daartoe uitgenodigd.

Alle bijeenkomsten in de Amersfoortse Zwaan zijn vrij toegankelijk.

We waarderen het zeer als u door uw bijdrage bij de collecte bij de uitgang (of via de QR code) ons in staat stelt deze bijeenkomsten te blijven organiseren.

